

Två städer i samspel. En smart region.

Linköpings kommun
Norrköpings kommun

RAPPORT

Utredning kring förutsättningar och eventuella mervärden vid utvecklad samverkan kopplat till kommunernas innovationsmiljöer.

20210226

Uppdraget

Uppdragsgivare

Ks-presidierna i Linköping och Norrköping

Syfte och mål

Utreda grundläggande förutsättningar för att stärka samarbetet mellan kommunernas science parkbolag, genom att utröna vilka mervärden och positiva effekter för verksamheterna och marknaden som kan identifieras. Utredningen ska fokusera på verksamheternas erbjudande och innehåll. Slutsatser och eventuella konsekvenser ska redovisas senast kvartal fyra 2020.

Projektorganisation

Politisk styrgrupp: KS-presidierna i Linköping och Norrköping

Styrgrupp: Kommundirektörer och biträdande kommundirektör

Arbetsgrupp: Louise Felldin, Pontus Lindblom, Dag Forsén och Lena Miranda.

Processledare: Malin Ljung

Arbetet har pågått januari-november 2020. Corona-Pandemin pausade arbetet tillfälligt mars och april. Återupptogs i maj. Under januari och februari 2021 har kompletterande arbete genomförts.

Förtydligande, utökad rapport

Denna rapport är en utökad rapport med förtydligande och konkretisering av genomförandet av de två samverkansområdena investeringsfrämjande och talangattraktion och ett tydliggörande av relationer och roller mellan kommunerna, Region Östergötland, Stockholm Business Alliance och science parkbolagen kopplat till investeringsfrämjande och talangattraktion.

Nuläge

Samverkan mellan Linköping Science Park och Norrköping Science Park

---

Kommunernas science parkbolag har idag inget formellt uppdrag att samverka. Därmed saknas både formella strukturer och finansiering för samverkan. Den samverkan som sker är informell och bygger på personliga relationer och bedrivs i projektform (regional- och/eller ÖMS-nivå). Den samverkan som sker är därmed starkt kopplad till kortsiktig projektfinansiering.

Båda science parkbolagen har en kommunal basfinansiering och därutöver tillkommer regionala, nationella eller internationella projektmedel bundna till specifika projekt. Linköpings Science Park har idag en basfinansiering på 8 MSEK och Norrköpings Science Park har en basfinansiering på 4,5 MSEK. Det råder därmed en obalans mellan de två bolagens kapacitet och resurser.

Samverkansområden/-projekt idag:

- Swedish Scaleups/Växtzon2 (Tillväxtprogram/ÖMS)
- Visual Sweden (Vinnväxt-initiativ Visualisering)
- Energisamverkan (Energimyndigheten)
- Projektet FlipIn (Investeringsfrämjande)
- Smart Specialisering/S3 (Regionens styrkeområden)
- Ett antal enskilda events och aktiviteter

Sammanfattning

En mer jämnbördig resurstillgång mellan science parkbolagen är en kritisk framgångsfaktor. Innan arbetet med ökad samverkan kan påbörjas behöver resurstillgången balanseras och samverkan formaliseras. Grundförutsättningarna för en långsiktig och strukturerad samverkan, som inte är personberoende, är ett formellt uppdrag, en formalisering av samverkan. Arbetsgruppens förslag är att det sker genom de särskilda ägardirektiven för respektive bolag. Utöver det har arbetsgruppen identifierat två specifika samverkansområden med tydliga mervärden för såväl parkerna/kommunerna som för företagen i våra städer;

- **Talangattraktion**
- **Investeringsfrämjande (kompetensdrivna investeringar)**

De utpekade förslagen till samverkansområden, talangattraktion och investeringsfrämjande, är starkt sammankopplade och beroende av varandra. Det är två områden där det pågår utvecklingsarbete, nationellt, regionalt och lokalt.

Tillgång på kompetens är företagets största behov, och utmaning, för tillväxt. Detta gäller inte minst företagen i våra parker. En kraftsamling för talangattraktion stärker företagets möjligheter att attrahera och rekrytera.

Det investeringsfrämjande arbetet innefattar flera olika aktörer som har olika funktioner och roller och innebär olika delar och moment såsom till exempel proaktivt paketerings- och marknadsföringsarbete av värdeerbjudande, reaktiva insatser genom att svara och möta upp på investerings och etableringsförfrågningar och eftervård i form av kontinuerlig dialog och mervärden till befintliga företag. Därutöver kan det investeringsfrämjande arbetet kortfattat delas in i tre olika typer av drivkrafter bakom investeringen; resursdrivna, marknadsdrivna och kompetensdrivna investeringar. De olika typerna av drivkrafter kräver olika typer av insatser och kompetens. Kommunen har och bör ta en roll och funktion i det investeringsfrämjande arbetet utifrån kommunens rådighet och förutsättningar.

En gemensam satsning på investeringsfrämjande ger science parkbolagen en uttalad och tydlig roll i kommunernas investeringsfrämjandearbete för kompetensdrivna investeringar och möjliggör en långsiktig systematik i såväl vården av befintliga kunskapsintensiva bolag som i arbetet att driva följdinvesteringar.

En samordnad uppväxling inom dessa två områden stärker och förtydligar kommunernas och parkernas positionering och roll i regionala satsningar för rekryteringsfrämjande och investeringsfrämjande inom segmentet kunskapsintensiva bolag. Samtidigt som det ökar kommunernas kapacitet för samverkan med Stockholm Business Alliance. En formell samordning av science parkbolagen stärker även parkernas roll som värdar för innovationssatsningar. De samordnade parkbolagen blir både en starkare och mer "politiskt legitim" leveransorganisation i det regionala innovationsstödsystemet. I en formaliserad samverkansstruktur åstadkommer vi därmed både kraftsamling i resurser som "en röst" gentemot både Region Östergötland och Linköpings universitet som

nationella finansiärer.

För alla tre områden har arbetsgruppen bedömt mervärden och tagit fram en beskrivning av genomförandet samt preciserat behovet av åtgärder.

Utgångspunkten är att säkerställa uppväxling av kommunernas investerade skattemedel, dvs att samverkan främjar ökad hållbar tillväxt, fler arbetstillfällen och därmed ökade skatteintäkter till båda kommunerna.

På kort sikt kommer en ökad samverkan kräva att nya resurser tillförs. På längre sikt ska samverkan bidra till kostnadseffektivitet och lönsamhet. Dels genom effektivare resursnyttjande, dels via förväntat ökande regionala, nationella och internationella satsningar i science parkbolagen.

Arbetsgruppen har identifierat fler områden som kan vara aktuella för samverkan. Vår rekommendation är dock att initialt fokusera på styrning och strukturer för formaliserad samverkan och där talangattraktion och investeringsfrämjande blir konkreta områden för implementering av samverkan.

Formaliserad samverkan

Arbetsgruppen föreslår att ägaren ska ge science parkbolagen det formella uppdraget att samverka med varandra genom att skriva in det som en del i särskilt ägardirektiv för respektive bolag. Uppdraget att samverka blir tydligt och uttalat från ägaren medan bolagen ansvarar för hur detta ska genomföras.

Förslag till text i de särskilda ägardirektiven:

- *samverka med Norrköpings Science Park/Linköping Science park för att tillsammans driva, effektivisera, och utveckla de gemensamma processerna för tillväxtsupport, investeringsfrämjande och talangattraktion.*

Respektive science parkbolag behöver inom ramen för befintliga resurser avsätta tid och sätta strukturer för en gemensam strategi för samverkan. Tillväxtsupport är en huvudprocess för science parkbolagen och inom detta område finns ett pågående samarbete, som kan utvecklas, och är därför inte med bland de samverkansområden som presenteras i denna rapport.

Mervärden som har identifierats av arbetsgruppen:

- Långsiktighet och minskat personberoende,
- Gemensam röst i dialoger med t ex Region Östergötland, LiU, ALMI, Vinnova, Tillväxtverket mfl,
- Ett gemensamt proaktivt arbete för att driva värdeskapande satsningar och investeringar som gynnar näringslivet,
- Skapar förutsättningar för resursdelning vilket ger ett förbättrat erbjudande till kunden samt kostnadseffektivitet,
- Kombinerade nätverk – tillsammans blir vi en större kritisk massa vilket ökar attraktiviteten,
- Förbättrar förutsättningarna till regionala uppdrag inom Scale up-stöd (tillväxtsupport), expansion & retention (kompetensdrivna investeringar) och talangattraktion från Region Östergötland, gemensamt driva frågan om finansiering för detta.

Investeringsfrämjande

Kompetensdrivna investeringar med fokus på expansion & retention

---

Det investeringsfrämjande arbetet innefattar flera olika aktörer som har olika funktioner och roller. Science parken står i mångt och mycket för värdeerbjudandet till kompetensdrivna investeringar. En viktig del i det investeringsfrämjande arbetet är det som kallas expansion & retention vilket handlar om att stå i nära och kontinuerlig dialog med befintliga utlandsägda kunskapsintensiva teknik- och tjänsteföretag. Dels för att säkerställa att företagen stannar kvar i kommunen/regionen men också för att driva expansionsinvesteringar till den befintliga site. I pandemins spår har retention-arbetet lyfts på nationell nivå som särskilt strategiskt viktigt och kommer fortsatt vara det. Enligt Business Sweden och Stockholm Business Alliance har behovet av retention-arbetet blivit fem gånger större under rådande Corona-pandemi.

Science parkerna utgör en naturlig plattform för de kunskapsintensiva teknik- och tjänsteföretagen men parkbolagens roller och funktioner i det investeringsfrämjande arbete behöver både definieras och utvecklas. Inom ramen för det arbetet ser vi stora vinster i att science parkbolagen samarbetar. För företagen, för kommunerna och för regionen.

Det investeringsfrämjande arbetet kan kortfattat delas in i tre olika typer av drivkrafter bakom investeringen; resursdrivna, marknadsdrivna och kompetensdrivna investeringar. De olika typerna av drivkrafter kräver olika typer av insatser och kompetens. Detta samverkansområde är avgränsat till de kompetensdrivna investeringarna och till arbetet med *retention & expansion*. Ett område som får stöd i den etableringsanalys som Region Östergötland tagit fram, inom ramen för projektet Team Östergötland, där Norrköping och Linköping pekas ut som regionens magneter för kompetensdrivna investeringar.

Genomförande

Varken Linköping Science Park eller Norrköping Science Park arbetar strukturerat med investeringsfrämjande idag. Däremot finns det ett antal befintliga aktiviteter och processer som kommer att kunna kopplas samman och jackas i det investeringsfrämjande arbetet.

För ett genomförande krävs att extra finansiella medel tillförs science parkbolagen då det saknas utrymme inom befintlig budgetram. För de finansiella resurser som tillförs ska kompetens inom området förstärka bolagen och där föreslår arbetsgruppen en delad personell resurs mellan Linköping och Norrköping Science Park.

Science parkbolagen kommer att utgöra kommunens funktion i det investeringsfrämjande arbetet för kompetensdrivna investeringar inom uppdraget *retention & expansion*. Det är ett specifikt avgränsat område där arbetsgruppen ser att science parken har en tydlig roll och funktion och kan bidra till stor nytta för Norrköpings och Linköpings kommun.

Science parkbolagens investeringsfrämjande arbete ska ske i ett nära samarbete med

kommunernas etablerings- och inventeringsarbete. Det är science parkbolagen som ansvarar för den strukturerade och kontinuerliga dialogen med de utlandsägda kunskapsintensivabolagen som finns kopplade till parkerna. Science parkbolagen säkerställer att deras erbjudanden når denna specifika målgrupp och fångar upp behov och bolagens expansions och utvecklingsplaner. Science parkbolagen finns även tillgängliga vid behov för att bistå kommunen med underlag vid enskilda etablerings- och investeringsärenden som rör kompetensdrivna investeringar. Det är kommunerna som ansvarar för all kontakt med såväl Stockholm Business Alliance (SBA) och med Region Östergötland (RÖ) för det investeringsfrämjande arbetet och det är därmed kommunen som ansvarar för synkronisering mellan kommunen, SBA och RÖ samt science parkbolagen.

Eftersom detta samverkansområde blir ett nytt verksamhetsområde för science parkbolagen så innebär det att under 2021 sätta formerna för roll och funktion. Arbetsgruppen föreslår att nedanstående insatser ska genomföras under 2021 utifrån att finansiella medel och personella resurser tillsätts.

- Kartläggning av utlandsägda kunskapsintensiva bolag i regionen som kan kopplas till science parkbolagen. Kartläggningen ska omfatta en kategorisering/segmentering, behovsanalys, "investeringsstatus", matchning/mappning mot befintliga aktiviteter och processer.
- Inventera vilka bolag, kopplade till parkerna, som har affärer med andra marknader och vilka marknader, kartlägg behov och möjligheter att använda och utveckla dessa relationer i ett investeringsfrämjande syfte.
- Inventera vilka befintliga aktiviteter och processer som finns inom ramen för Linköping och Norrköping Science Park och som kan kopplas samman till ett värdeerbjudande för arbetet med *retention & expansion*. Där är samarbetet med Ignite med deras internationella aktiviteter, t ex Sweden-Germany Collaboration days ett exempel på en aktivitet/process som ska undersökas.
- Bygga upp struktur för samverkan mellan kommunernas etablerings- och investeringsfunktioner och science parkbolagen, skärningspunkter och systematisering.
- Etablera formerna för konceptet "etableringsambassadörer", där kommunerna kan dra nytta av utlandsägda kunskapsintensiva bolag som ambassadörer vid mässor/events och när det kommer besökare till Linköping/Norrköping.
- Genom näringslivsdirektörerna för Norrköpings och Linköpings kommun föra en dialog med Region Östergötland kopplat till projektet TEAM Östergötland för att säkerställa att regionens satsning synkas med kommunernas satsningar. Region Östergötland erbjuder möjligheten att genom finansiella medel växla upp kommunernas satsning på kompetensdrivna investeringar för att även utgöra en regional resurs.

Mervärden som har identifierats av arbetsgruppen:

- Kostnadseffektivitet och kvalitet genom att ta fram gemensamma processer och metoder, hjälpa varandra, systematisera. Undvika parallella och suboptimerande processer.
- Resurseffektivitet, ta tillvara på redan befintliga aktiviteter och knyta dem till det investeringsfrämjande arbetet, finns goda exempel på båda bolagen. Undvika att uppfinna "hjulet igen"
- En röst utåt. Vi är små i världen men tillsammans blir vi mer relevanta. Ett gemensamt värdeerbjudande/material (målsättning inom 1-2 år) samt synkronisering med kommunernas näringslivsavdelningars investerings- och etableringsarbete.
- Främjar och utvecklar det investeringsfrämjande arbetet mellan Linköping och Norrköping som redan påbörjats genom samverkansprojektet FLIPin
- Tydliggör vilken roll kommunen genom science parken vill och kan ta i det investeringsfrämjande arbetet för kompetensdrivna investeringar, vilket ger Region Östergötland något att förhålla sig till kopplat till satsningen Team Östergötland. Föreslå att Region Östergötland lägger uppdrag för *Retention & Expansion* av kunskapsintensiva teknik- och tjänsteföretag till science parkbolagen. Sträcka upp handen tillsammans!
- Ökad kapacitet i samverkan med Stockholm Business Alliance inom kunskapsdrivna investeringar
- Ökad sysselsättning. Tio gånger billigare att behålla befintliga utlandsägda bolag än att driva nyetableringar. Säkrar arbetstillfällena och tillväxt genom att befintliga bolag växer, attraherar följdinvesteringar och nya bolag.

Talangattraktion

Att attrahera spetskompetens till Linköping och Norrköping

Tillgång på kompetens är företagens största behov, och utmaning, för tillväxt. Det gäller inte minst företagen i våra parker. Oftast lyfts behov av senior kompetens, dvs de med minst fem års arbetslivserfarenhet. Den kompetens som finns tillgänglig i regionen behöver vi dels motivera att stanna kvar, dels måste vi attrahera kompetens utifrån – nationellt som internationellt.

Att attrahera talanger till Linköping/Norrköping kräver ett proaktivt, systematiskt och långsiktigt arbete som omfattar flera aktörer som behöver koordineras. Linköping Science Park arbetar sedan flera år tillbaka med kompetensförsörjning där talangattraktion utgör en central del. Norrköpings science park saknar egen resurs.

Inom Region Östergötlands initiativ TEAM Östergötland pågår ett utvecklingsarbete som omfattar rekryteringsfrämjande och därmed talangattraktion. Under 2019 tog Region Östergötland tillsammans med regionens innovationsmiljöer, där Norrköping Science Park var involverad och Linköpings Science Park var involverad och drivande, fram en talangrapport och under 2020 har gemensamma talangrekryteringskampanjer genomförts tillsammans med Region Östergötland. Regionens intentioner är att fortsätta satsa mer på området talangattraktion och inom området talangattraktion för *tech* finns nu en arbetsgrupp som består av Norrköping Science Park, Linköping Science Park och Region Östergötland för att driva/samordna de regionala marknadskampanjerna. Inom ramen för samverkan med Stockholm Business Alliance ingår idag inte talangattraktion.

Genomförande

För en effektiv resursdelning, och snabb väg till samverkan inom området, föreslås att Norrköping Science Park initialt köper tjänster av Linköping Science Park. Kapacitet byggs och erfarenhet, strukturer och aktiviteter delas mellan parkerna. Arbetsgruppen ser att om science parkbolagen samverkar kring talangattraktion kan de även åta sig en regionalt samordnande roll inom innovationsstödsystemet. Och får ytterligare resurser för att stärka näringslivets möjligheter att attrahera och rekrytera rätt kompetens.

För att genomföra detta samverkansområde så krävs det att Norrköping Science Park behöver avsätta ekonomiska resurser för köp av tjänst och att Linköping Science Park behöver frigöra resurser för försäljning av tjänst/resurs inom talangattraktion.

Då talangattraktion är ett område där det redan finns etablerade och fungerande aktiviteter och insatser inom Linköping Science Parks verksamhet ligger fokus på att bygga upp strukturer för samverkan och etablera detta arbete även i Norrköping. Där vissa av aktiviteterna kommer att lyftas som regionala medan andra kommer att fortsätta genomföras som lokala aktiviteter men då genomföras i våra två städer.

En arbetsgrupp för talangattraktion, med representation från respektive science parkbolag, har satts samman för att ta vidare och utveckla detta samverkansområde. Denna grupp ansvarar även för att upprätta en långsiktig plan för samverkan och resursdelning inom talangattraktion, efter den initiala fasen.

Arbetsgruppen har identifierat ett antal aktiviteter och insatser som kan genomföras av Linköping och Norrköping Science Park under 2021 inom ramen för samverkansområdet talangattraktion. Det är Science parkbolagen som för den direkta dialogen med Region Östergötland för synkronisering och gemensamma insatser inom talangattraktion. Det är kommunerna som ansvarar för dialogen med Region Östergötland för synkronisering inom det övergripande rekryteringsfrämjande och platsmarknadsföring/platsvarumärke. Tillsammans ska science parkbolagen och Linköpings och Norrköpings kommun genom löpande dialog synkronisera med varandra.

Identifierade aktiviteter:

- Rekryteringsmessa, exjobbsmessa, forskarmässa
- Code Summer Camp
- Regional talangattraktionskampanj (tillsammans med RÖ)
- Internationell talangattraktion (tillsammans med RÖ)
- Aktiviteter kopplat till styrkeområdena – Visual Sweden, IoT m fl
- Förstudie om livslångt lärande

Mervärden som har identifierats av arbetsgruppen:

- Stordriftsfördelar genom att använda och växla upp Linköping Science Parks utvecklade och systematiska arbete, processer och aktiviteter. Genomföra gemensamma aktiviteter.
- Gemensam röst i dialogen med Region Östergötland som nu växlar upp inom talangattraktion. Få Region Östergötland att lägga ett regionalt uppdrag på science parkbolagen.
- Resurseffektivitet. Tillsammans verka för att varje enskild entitet i innovationsstödsystemet inte bygger upp egna resurser för talangattraktion utan använder och förstärker science parkbolagens talangattraktionsarbete.
- Förbättrat erbjudande till kunden (företagen) tack vare ökade resurser och ökad räckvidd.
- Tydligare kommunikation mot målgruppen (som oftast är densamma).